

ЭХИН ҮДЭРӨӨ - ЭРХҮҮ ХОТОДО

Эрхүү хотодо ажаһуудаг буряад угсаатан Сагаан нарын хайндэрые үргэн дэлисэтэйгээр угтаба. Дуу, хатарай «Улаалзай» ансамбль тоглолто харуулжа, олон тоото сугларагшадые шэнын 1-дэ баярлуулаа.

Ёохор наадан хайхан даа!

Сагаан нарын эгээл түрүүшын үдэр Эрхүү хотын буряадууд хотынгоо түбтэ суглардаг хайхан заншалтай. Энэшье удаа «Труд» гэхэн тамирай ордоной дэргэдэхи талмай дээрэ ёохор нааданай баяр ёһолол эмхидхэгдэн байна.

Эрхүү можын үндэнэн арадуудай соёл хүгжөөлгын түб тус хэмжээ ябуулга үнгэргэнэ. 10 гаран жэлэй саана эрхүүгэхид анха түрүүшынхиеэ ёохороо гүйсэдхэн байна. Түрүүшын хэмжээн Ангара мүрэнэй эрье дээрэхи Ород гүрэнэй хаан 2-дугаар Александрай хүшөөгэй хажууда эмхидхэгдээн хэн. Удаань «Трудай» талмай дээрэ боложо эхилээ.

Сагаан нарые үглөөгүүр гэртээ угтажа, аха захатанаа золгоһоной удаа буряадууд «Трудай» газар сугларна. Үдэрэй 16 сагта гол талмай арад зоноор дүүрэнэнэ. Эндэ ганса буряадууд бэшэ, мүн Эрхүү хотын ондоо яһатан ерэнхэй. «Труд» соо боложо байһан футзалда нааданда яаража ябаһан дуратайшуулаа саг зуура согсоно. Тус хэмжээ ябуулга тухай хаанаһааб даа дуулаһан аяншалагшад мүн лэ найр наадые видео дээрэ олоороо буулгана.

Талмайн зүүн талада хэдэн шэрээ табигданхай. Эмхидхэгшэд сугларагшадые буряад шагай нааданда хургана. Эгээл һонирхол татаһан наадан хадаа «яһа таталга» болоно.

- Манай хургуулида буряад үхибүүд олоор хурадаг. Олонтойнь

нүхэсэдэгби. Тэдэ намайе шагай нааданда хурганан байна. Эндэ ерэжэ, нэгэ заа бээ туршааб. Намда эгээл ойлгостой наадан гэбэл, «мори урилдаан» болоно. Ехэ һонирхолтой даа. Сагаан нарын хайндэр бии юм гэжэ үнинэй мэдэдэгби. Нэгэ дахин буряад нүхэртөө үглөөһөө ороходомни, «Сагаалган» гэхэн хайндэр мүнөөдэр гэжэ хэлээ һэн. Сагаан эдэгээр намайе хооллуулжа, хармаанаар дүүрэн конфетэ хэжэ үгэһэн байна. Тэрэ гэхээр энэ үдэр нүхэртөө ошохо дуратайб. Ород найрнуудай болоходо, Жаргал нүхэрөө гэртээ уридагби, - гэжэ 11 наһатай Николай Р. дуулгана.

- Хэдэн жэлэй саана эжимнай хүдөөһөө Эрхүү хото зөөжэ ерэнэн байна. Буряадтаа ажаһуухадаа, тоглолтонудта ходо ябажа хараха, буряад хайндэрнүүдтэ хабаадаха дуратай байһан юм. Эндэ ерээд, буряад дуу хатараяа, наадануудаа ханаа гү даа гэжэ ойлгоод, олон хэмжээ ябуулгануудые харанабди. Нүүлэй жэлнүүдтэ ёохорой нааданда алдангүй ерэнэбди, - гэжэ Эрхүү хотын ажаһуугша Екатерина Б. хөөрэнэ.

Найр нааданда ерэгшэдэй даарахагүйн тула халуун сай, бообо эмхидхэгшэд хүн бүхэндэ дурадхаһан байна. Буряад бообо туршаха дуратайшуул үсөөн бэшэ.

Буряад аялга доро ёохор наадан эхией абаба. Эгээл түрүүн Эрхүүгэй дасанай гурбан ламанар ном уншалга ябуулжа, найр наадые нээһэн байна.

Тамирай ордоной хана дээрэ

тогтоогдоһон томо экран дээрэ Эрхүү хотодо урда жэлдэ Сагаалган яагаад үнгэрөөб гэжэ видео харуулагдана. Аман зохёолой «Аянга» ансамбль амаршалгын хайхан үгэнүүдээр сугларагшадые баярлуулаа. Багахан тоглолтодо арадай хатарай «Ангара» ансамбль, дуушан Олег Тубчинов гэгшэд хабаадалсаа.

Эрхүү можын Засагай газарай, Эрхүү хотын захиргаанай түлөөлэгшэдэй Сагаан нарын хайндэрөөр амаршалхаяа ерэнэһинь баһа удхатай. Юуб гэхэдэ, үндэр тушаалтадай мэдүүлһээр, Эрхүү можодо 130 гаран үндэнэ яһатан ажаһууна. Тиимэһээ булта нягта харилсаа холбоотойгоор ажамидаржа, бэе бээдэ туһатайгаар, этэй эетэйгээр нүхэсэн ажаһууна.

Баяр ёһололой гол хэмжээн - ёохор наадан боложо үгөө. Талмай дээрэ сугларһан хүнүүд ёохорой дүхэригтэ оролсожо, бүхы талмайе эзэлһэн байна. «Ангара» ансамблийн хүтэлбэрилэгшэ Николай Африканович Шаргаев ёохорой азануудтай танилсуулхадань, бүхы сугларагшад дабан хатарна. Аяар дүрбэн томо дүхэриг нэгэ адляар ёохор гүйсэдхэбэ. 500 гаран хүн эндэ хабаадалсаа гээд, эмхидхэгшэд мэдүүлнэ.

Сагаалганай түрүүшын үдэр заншалта ёһоороо ёохор наада эмхидхэбди. Дулаан уларилтай үдэр байжа, бултаниие баясуулба. Тиимэһээ хэзээ хэзээнэйхиһээ хүнүүд олоор сугларба гэшэ. Нүүлэй жэлнүүдтэ буряад угсаатан Эрхүү хотодо олон болоно. Илангаяа Агын Буряадай тойрогой, Усть-Ордын Буряадай тойрогой хүнүүд эндэ ажаһуухаяа ерэнэ. Сагаан нарада зорюулагдаһан хэдэн хэмжээ ябуулгануудые манай түб эмхидхэнэ. Февралийн 24-дэ «Труд» гэхэн тамирай ордон соо тусхай

тоглолто эмхидхэгдэхэ. Эндэ Эрхүү можын түрүү зүжэгшэд, Буряадай мэдээжэ артистнууд: Бадма-Ханда Аюшеева, Эрдэни Батсук, Дугарма Цыренова, Сэсэг Аюшеева болон бусад хабаадахаар уригданхай. Мартын 1-дэ Большое Голоустное гэхэн газарта үхибүүдэй дунда Сагаалганай хэмжээ ябуулга үнгэргэхөөр хараалнабди, - гэжэ Эрхүү можын Үндэнэн арадуудай соёлой хүгжөөлгын түбэй захирал Александр Стариков хөөрэнэ.

«Улаалзай» дахинаа ялалзаа

Ёохор нааданда хабаадагшадай ехэнхи хуби «Улаалзай» гэхэн дуу, хатарай ансамблийн тоглолтодо ошобо. Олон жэлэй хугасаада тус ансамбль Эрхүү хотын ажаһуугшадые Сагаан нарын түрүүшын үдэр баясуулна.

Суута драматург Александр Вампиловай нэрэмжэтэ эдир харагшад театрай зал соо февралийн 10-да харагшад багтахыса суглараа. Буряад маягтай хубсаһатай хоёр басагад хүн зоной билет шалгажа зогсоно. Ондоошье яһатад харагшадай дунда үзэгдэнэ.

«Улаалзай» гэхэн дуу, хатарай ансамбль Эрхүү хотодо 2014 онһоо хойшо хүдэлнэ. Баира Цыдыповна Аюрова энэ ансамбль байгуулһан намтартай. Эрхүү хотын дээдэ хургуулинуудай оюутад, хургуулинуудай шабинар, хүүгэдэй сэсэрлигэй багашуул ансамблийн гэшүүд юм.

Ансамблийн дуушан Ринат Каримов уһан буряад хэлэн дээрэ дуу хангюурдажа, тоглолтые нээһэн байна.

Багахан зүжэглэмэл үйлэдэ хабаадагшад Шэнэ жэлэйнгээ эзэн Лууе үгы болгожорхёод байгаа. хууриеннь бусад жэлнүүдэй эзэд эзэлхэ гэжэ шамдана. Нүүлэй нүүлдэ Луу ерэнэнэ. Тэрэ Байгал далайн уһанда орожо, бээ сэбэрлээд ерэнэнэ мэдүүлнэ. Энэ багахан сценкэ бага бүлгэм шадамар бэрхээр харуулжа шадаа.

«Шэнэхээнэй ёохор», монгол, уйгар, эвенк болон бусад арадуудай хатарнуудые эдир артистнууд гүйсэдхэжэ, нэръемэ альга ташалганда хүртөө.

Борис БАЛДАНОВ

